

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Біологічний факультет
Кафедра екології

Затверджено
на засіданні кафедри екології
біологічного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 8 від 31.08 2022 р.)

Завідувач кафедри  Звенислава МАМЧУР

Силабус з навчальної дисципліни
ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ ЕКООСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ,
що викладається в межах ОПП Екологія
другого (магістерського) рівня

Назва курсу	Інноваційні методи екоосвітньої діяльності
Адреса викладання курсу	вул. Саксаганського 1, 79005 Львів
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	біологічний факультет, кафедра екології
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	10 Природничі науки, 101 Екологія
Викладач дисципліни	Джура Наталя Миронівна, к.б.н., доцент, доцент кафедри екології
Контактна інформація викладачів	nataliya.dzhura@lnu.edu.ua https://bioweb.lnu.edu.ua/employee/jura-n-m вул. Саксаганського 1, 79005 Львів
Консультації з питань навчання з дисципліни відбуваються	Консультації проводяться в день проведення лекцій і практичних занять (за попередньою домовленістю): вул. Саксаганського, 1, ауд. 203. Також передбачено онлайн консультації. Для погодження часу онлайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача.
Сторінка курсу	https://bioweb.lnu.edu.ua/department/ecology
Інформація про дисципліну	Зміст навчальної дисципліни побудовано з акцентом на підготовку висококваліфікованих фахівців, здатних здійснювати інноваційну екоосвітню діяльність і розв'язувати спеціалізовані задачі та практичні проблеми в освітній галузі. Здобувачі отримають необхідні знання про інноваційні методи екоосвітньої діяльності та практичні уміння застосовувати їх при організації освітнього процесу.
Коротка анотація дисципліни	<i>Інноваційні методи екоосвітньої діяльності</i> – дисципліна вільного вибору студента відповідно до освітньо-професійної програми підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти. Дисципліна викладається у II семестрі обсягом 3 кредити ЄКТС.
Мета та цілі дисципліни	<i>Мета дисципліни:</i> розвиток загальних і фахових компетентностей, формування теоретичних знань і практичних навичок, системного підходу до здійснення екоосвітньої діяльності з використанням інноваційних методів. <i>Цілі дисципліни:</i> формування знань про: екологічну освіту як інструмент для прийняття рішень в інтересах сталого розвитку для збереження довкілля; інноваційні методи екоосвітньої діяльності та готовність застосовувати їх при організації освітнього процесу; розвиток умінь і навиків: організації екоосвітньої діяльності з використанням інноваційних методів; формування екологічного світогляду і мотивації діяти в інтересах сталого розвитку для збереження довкілля; розвиток соціальних навичок (soft skills): прагнути діяти соціально, відповідально та свідомо; уміти працювати в команді.
Література для вивчення дисципліни	1. Боголюбов В.М. Формування змісту освіти в інтересах сталого розвитку суспільства / Високоякісна, доступна, випереджальна освіта [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://blogs.lb.ua/kiev/2025/121320 visokoyakisna dostupna viperedzh.html . 2. Висоцька О. Є. Освіта для сталого розвитку: Науково-методичний посібник. – Дніпропетровськ, 2011. – 200 с. 3. Джура Н. М., Мамчур З. І. Практична підготовка магістрів екології: навчально-методичний посібник для студентів спеціальності 101 – Екологія, спеціалізації «Охорона довкілля та екоосвітня діяльність для сталого розвитку». – Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2018. – 104 с. 4. Джура Н. М. Інноваційні технології навчання в системі шкільної екологічної освіти : навчально-методичний посібник / Н.М. Джура. – Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2016. – 104 с. 5. Джура Н.М., Нагірнич О. М. Формування екологічної компетентності як складової професійної підготовки магістрів освіти // Вісник Запорізького національного університету. Педагогічні науки № 3 (36). Ч. II (2020). – С. 37 – 43.

6. Джура Н. Організація екоосвітньої діяльності для сталого розвитку в умовах загальноосвітньої школи // Вісник Львівського університету. Сер. Педагогічна. 2019. Вип. 34. – С. 52–62.
7. Джура Н. М. Екологічні виміри Чорнобильського лиха (до 30-ї річниці Чорнобильської трагедії) / Н. М. Джура // Екологічний вісник. – №5, 2016. – С. 10-12.
8. Джура Н.М. Перспективи фітореMediaції нафтозабруднених ґрунтів рослинами *Faba bona Medic. (Vicia faba L.)* // Вісник Львівського університету. Сер. біол. – 2011. – Вип. 57. С.117-124.
9. Джура Н.М. Можливості використання рослинних тест-систем для біомоніторингу нафтозабруднених ґрунтів // Біологічні Студії / *Studia Biologica*. 2011. Том 5/№3. С. 183–196. (ISSN 1996-4536).
10. Дошкільнятам про сталий розвиток: дидактичні матеріали для використання у дошкільних навчальних закладах / авт.-уклад. О.І. Пометун. – Д. : ЛІРА, 2015.
11. Зелений пакет : посіб. для вчителя. – ОБСЄ, Регіональний екологічний центр для Центральної та Східної Європи, 2010.– 256 с.
12. Мамчур З., Джура Н., Думич О., Чуба М., Драч Ю., Подан І. Екологічні аспекти виконання цілей сталого розвитку в Україні // Сталий розвиток – стан та перспективи: Матеріали Міжнародного наукового симпозіуму SDEV'2018 (28 лютого–3 березня 2018 року, Львів-Славське, Україна). – Львів, 2018. – С. 55 – 58.
13. Екологічне право України : навч. посіб. / Б. П. Ратушна, А. В. Рабінович; Укоопспілка, Львів. комерц. акад. – Львів, 2015. – 203 с.
14. Екологія: підручник для студентів вищих навч. закладів / кол. авторів; за заг. ред. О. С.Пахомова. – Х. : Фоліо, 2014. – 666 с.
15. Пометун О. Інтерактивні технології навчання: теорія, практика, досвід / О. Пометун, Л. Пироженко. – К. : А.П.Н., 2002.
16. Пометун О. Уроки для сталого розвитку : навч. посіб. для учнів 8 класу загальноосвітніх шкіл / О. Пометун, Л. Пилипчатіна, І. Сущенко. – Вид. 2-ге, випр. і доповн. – Д. : Ліра, 2013. – 116 с.
17. Пометун О. Уроки для сталого розвитку: Як організувати позакласну роботу учнів основної школи : метод. посіб. для класних керівників 5-7 класів загальноосвітніх навчальних закладів / О. Пометун, І. Сущенко, О. Топузов. – К. : Освіта, 2011.
18. Формування природничо-екологічної компетентності дітей дошкільного віку. Навч.-метод. посіб. для організації роботи з екологічного виховання в закладах дошкільної освіти / Н.М. Джура, М.Ю. Пристай-ко, І. В. Шкодин, Л. А. Хо-м'як. – Львів, 2022. – 60 с.
19. Development of scientific, technological and innovation space in Ukraine and EU countries: collective monograph / Dzhura N. M., Machynska N. I. Theoretical and methodological aspects of environmental competence formation as a necessary component of professional training of preschool education specialists. – Riga, Latvia : “Baltija Publishing”, 2021.
20. Hulse J. H. Sustainable Development at Risk: Ignoring the Past. / J. H. Hulse — New Delhi: Cambridge University Press India Pvt. Ltd. Ottawa: International Development Research Centre, 2007. — 390 p.
21. Encyklika Laudato si' Ojca Świętego Franciszka Poświęcona Trosce o Wspólny Dom (2015): http://w2.vatican.va/content/dam/francesco/pdf/encyclicals/documents/pa-pa-francesco_20150524- enciclica-laudato-si pl.pdf
22. Laudato si' – «Славен будь» короткий виклад нової енцикліки Папи Франциска / Радіо Ватикану [Електронний ресурс, 2015] – Режим доступу: <http://uk.radiovaticana.va/news/2015/06/18/«laudato si'» – короткий в іклад/1151363>

Інтернет-ресурси:

23. Освіта для сталого розвитку в дії <http://www.esd.org.ua/node/892>
24. Сучасна екологічна освіта в Україні –

	<p>http://ecoosvita.org.ua/storinka/shcho-take-suchasna-ekologichna-osvita-v-ukrayini</p> <p>25. http://www.ecoosvita.org.ua/</p> <p>26. Сталый розвиток - https://en.wikipedia.org/wiki/Sustainability</p> <p>27. Sustainable development - http://blogs.worldwatch.org/sustainabilitypossible/</p> <p>28. Концепція регіональної системи освіти для сталого розвитку http://dea.gov.ua/chapter/konceptiya-regionalnoi-sistemi-osviti-dlya-stalogo-rozvitku</p> <p>29. Бюро УГКЦ з питань екології [Електронний ресурс, 2017] – Режим доступу: http://ecoburougcc.org.ua/</p> <p>30. Духовно-екологічний центр християнської злагоди і любові “Здвижин” [Електронний ресурс, 2017] – Режим доступу: http://nnph.if.ua/2011/03/07/445/</p>
Тривалість курсу	один семестр
Обсяг курсу	90 год., з яких 32 годин аудиторних занять (16 години лекцій, 16 годин практичних занять) та 58 години самостійної роботи.
Очікувані результати навчання	<p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти будуть знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • інновації в галузі екологічної освіти; • інноваційні методи викладання: <i>тренінгові технології та новітні тренінгові техніки; коучингові техніки; тьюторингові та менторингові практики у роботі викладача;</i> • інтерактивні методи навчання та метод кейсів; • інструменти фасилітації для проведення ефективних навчальних заходів в онлайн-форматі; • STEM-освіта і SMART-освіта як інновації оновлення технологій навчання природничих дисциплін; • впровадження дистанційних послуг у середній та вищій освіті; • професійні компетентності педагогів у системі неперервної екологічної освіти; • вітчизняні та зарубіжні надбання й інноваційні рішення в освіті; • міжнародні організації та екологічні програми у природоохоронній діяльності; <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • організувати і реалізувати екоосвітню діяльність з використанням інтерактивних методів навчання: <i>метод кейсів, творчо-розвивальні технології, ігровий підхід, проблемне навчання, дослідницько-пошукова робота, проектна технологія, метод моделювання</i> тощо) як необхідні складові оволодіння педагогічною майстерністю; • проводити кейс-уроки у процесі впровадження STEM-освіти і SMART-освіти в загальноосвітніх школах; • організувати екоосвітню та науково-дослідницьку діяльність з учнівською і студентською молоддю з використанням засобів інформаційно-освітнього простору; • аналізувати інформацію, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, логічно мислити, приймати виважені рішення; • діяти соціально, відповідально та свідомо; працювати в команді.
Ключові слова	Інноваційні методи, екоосвітня діяльність, екологізація освіти, тренінгові технології, коучингові техніки, тьюторингові та менторингові практики, інтерактивні методи навчання, STEM-освіта, SMART-освіта, метод кейсів, інструменти фасилітації, охорона довкілля, цілі сталого розвитку.
Формат курсу	Очний
	Проведення лекцій, практичних занять та консультації
Теми	Тематичний план вивчення дисципліни подано у таблиці* (скорочено), а розширену схему буде подано на платформі http://e-learning.lnu.edu.ua/course/
Підсумковий контроль, форма	Залік виставляється за підсумками поточної успішності, виконаних практичних робіт, модульного і тестового контролю в кінці II

	семестру
Пререквізити	Вивчення дисципліни <i>Інноваційні методи екоосвітньої діяльності</i> базується на знаннях, отриманих під час вивчення дисциплін першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	<ul style="list-style-type: none"> • словесно-наочні та словесно-практичні методи навчання (розповідь, пояснення, проблемні бесіди, семінари-дискусії, презентації, доповіді, обговорення, інформаційні технології та ресурси); • інтерактивні методи навчання (кейс-методи аналізу конкретних екологічних ситуацій, прес-конференції, мозковий штурм, робота в екокомандах, колаборативне навчання (спільні розробки і проекти)); Форми навчання: лекції, практичні заняття, самостійна робота, консультації, робота в системі Moodle, самоконтроль.
Необхідне обладнання	Комп'ютер, проєктор, загальноживані комп'ютерні програми.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Політика виставлення балів. Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Поточна успішність: 8 практичних занять по 5 балів – разом 40 балів. ✓ Творче завдання (кейс): 10 балів. ✓ Модульний контроль (два модулі по 15 балів – разом 30 балів). ✓ Тестовий контроль – 20 балів. Академічна доброчесність: Роботи здобувачів є виключно оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються
Питання до заліку чи екзамену	Усі завдання і тестову базу буде подано на платформі Moodle https://e-learning.lnu.edu.ua/course...
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу на сайті: http://e-learning.lnu.edu.ua/course/...

Тематичний план вивчення дисципліни*


Змістовий модуль 1. Інноваційні методи екоосвітньої діяльності			Термін виконання
1	ТЕМА 1. Вступ до дисципліни «Інноваційні методи екоосвітньої діяльності». Інновації в галузі освіти. Екологічна освіта для сталого розвитку – необхідність сьогодення.	<i>Лекція – 2 год. Самостійна робота – 3 год.</i>	1 тиждень
2	ТЕМА 2. Методи навчання екології, їх класифікація. Інтерактивні методи навчання: метод кейсів, творчо-розвивальні технології, ігровий підхід, проблемне навчання, дослідницько-пошукова робота, проектна технологія метод моделювання тощо) як необхідні складові оволодіння педагогічною майстерністю.	<i>Практичне заняття – 2 год. Самостійна робота – 4 год.</i>	1 тиждень
3	ТЕМА 3. Інноваційні методи викладання: тренінгові та коучингові техніки, тьюторингові та менторингові практики у роботі викладача.	<i>Лекція – 2 год. Самостійна робота – 4 год.</i>	1 тиждень
4.	ТЕМА 4. STEM-освіта і SMART-освіта як інновації оновлення технологій навчання природничих дисциплін	<i>Практичне заняття – 2 год. Самостійна робота – 4 год.</i>	1 тиждень
5.	ТЕМА 5. Інструменти фасилітації для проведення ефективних навчальних заходів в онлайн-форматі.	<i>Лекція – 2 год. Самостійна робота – 3 год.</i>	1 тиждень
6.	ТЕМА 6. Впровадження дистанційних послуг у середній та вищій освіті. Таксономія Блума. Педагогічне колесо.	<i>Практичне заняття – 2 год, Самостійна робота – 4 год.</i>	1 тиждень
7.	ТЕМА 7. Емпauerмент-педагогіка – надання людині мотивації та натхнення до дії.	<i>Лекція – 2 год. Самостійна робота – 3 год.</i>	1 тиждень
8.	ТЕМА 8. Тренінги. Квести. Екологічні проекти. Соціальні екоініціативи.	<i>Практичне заняття – 2 год. Самостійна робота – 4 год.</i>	1 тиждень

Змістовий модуль 2. Особливості організації екоосвітньої діяльності			
9.	ТЕМА 9. Організація екоосвітньої діяльності в Україні. Діяльність молодшої людини в контексті сталого розвитку.	<i>Лекція – 2 год. Самостійна робота – 4 год.</i>	1 тиждень
10.	ТЕМА 10. Освітній процес і заклади освіти в Україні. Особливості організації екоосвітньої діяльності у різних закладах освіти. SWOT-аналіз.	<i>Практичне заняття – 2 год. Самостійна робота – 4 год.</i>	1 тиждень
11.	ТЕМА 11. Екосередовище та екоосвіта. Екологізація освіти - передумова інноваційної природоохоронної діяльності. Функціонування систем: <i>зелений університет, зелений офіс, зелений клас</i>	<i>Лекція – 2 год. Самостійна робота – 3 год.</i>	1 тиждень
12.	ТЕМА 12. Особливості організації екоосвітньої діяльності на території ПЗФ. Просвітницьке значення природних територій та об'єктів. Міжнародні організації та екологічні програми у природоохоронній діяльності.	<i>Практичне заняття – 2 год, Самостійна робота – 4 год.</i>	1 тиждень
13.	ТЕМА 13. Професійні компетентності педагогів у системі неперервної екологічної освіти. Вітчизняні та зарубіжні надбання й інноваційні рішення в освіті.	<i>Лекція – 2 год. Самостійна робота – 3 год.</i>	1 тиждень
14.	ТЕМА 14. Християнсько-екологічна освіта в Україні: нові виклики. Енцикліка Папи Франциска <i>Laudato si'</i> . Розділи енцикліки <i>Laudato si'</i> «Екологічна освіта і духовність».	<i>Практичне заняття – 2 год. Самостійна робота – 4 год.</i>	1 тиждень
15.	ТЕМА 15. Неформальна екологічна освіта: види і принципи реалізації. Еколого-натуралістичні центри, природоохоронні організації, їхня роль у просвітницькій роботі здобувачів освіти.	<i>Лекція – 2 год. Самостійна робота – 3 год.</i>	1 тиждень
16.	ТЕМА 16. Особливості реалізації екоосвітньої діяльності на різних рівнях неформальної освіти. Освіта упродовж життя.	<i>Практичне заняття – 2 год. Самостійна робота – 4 год.</i>	1 тиждень

Автор  доцент кафедри екології Наталія ДЖУРА

Погоджено
Голова методичної ради
біологічного факультету

Віталій ГОНЧАРЕНКО
31. 08. 2022 р.

Гарант ОПП

Галина АНТОНЯК
31. 08. 2022 р.